

Sejm przyjął poprawki Senatu ws. zwierząt doświadczalnych

17 stycznia 2015

Zwiększenie liczby lokalnych komisji etycznych z 10 do 11 i włączenie do ich składu przedstawiciela organizacji praw pacjentów, przewidują senackie poprawki do ustawy o ochronie zwierząt doświadczalnych, przyjęte w czwartek przez Sejm.

Posłowie przyjęli 15 z 16 senackich poprawek zgłoszonych do ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych.

Jedna z tych poprawek zakłada zwiększenie liczby lokalnych komisji etycznych – zespołów, które wydają zgody na prowadzenie badań z udziałem zwierząt. Zamiast proponowanych 10 będzie ich 11, co pozwolić ma na bardziej wnikliwe prace. Obecnie takich komisji jest 18, przy czym w Warszawie działają aż cztery, a po dwie we Wrocławiu, Lublinie i Krakowie.

Posłowie odrzucili natomiast poprawkę Senatu, która oznaczałaby rezygnację z powoływania specjalnego zespołu ds. dobrostanu zwierząt w tych instytucjach, w których prowadzi się badania na zwierzętach. Posłowie uznali, że istnienie tego zespołu wynika bezpośrednio z zapisów unijnej dyrektywy o ochronie zwierząt doświadczalnych.

Obowiązująca w Polsce ustawa z 2005 r. o doświadczeniach na zwierzętach nie uwzględnia wszystkich regulacji unijnych; nowa ustawa ma zmniejszyć cierpienie zwierząt i ograniczyć ryzyko prowadzenia doświadczeń zbędnych i nieuzasadnionych.

Ustawa przewiduje istnienie komisji etycznych: 15-osobowej krajowej (KKE) i 12-osobowych lokalnych (LKE), które będą udzielały zgód na prowadzenie projektów wymagających doświadczeń na zwierzętach. W komisjach zasiadą przedstawiciele nauk biologicznych i pokrewnych, nauk

humanistycznych (prawnicy lub etycy) i przedstawiciele organizacji związanych z ochroną zwierząt (NGO).

W czwartek posłowie zgodzili się na poprawkę Senatu, by w skład lokalnych komisji włączyć również przedstawiciela organizacji praw pacjentów.

Kworum podczas głosowania w lokalnych komisjach ma wynosić 50 proc., a przegłosowanie wniosku będzie wymagać dwóch trzecich głosów pozytywnych. To znaczy, że środowiska prozwierzęce będą miały faktyczny wpływ na decyzje dotyczące dopuszczania eksperymentów.

Ustawa zakłada monitorowanie stanu zwierząt laboratoryjnych. W tym celu zobowiązuje hodowców, dostawców i użytkowników do zapewnienia zwierzętom właściwej opieki weterynaryjnej. Podczas posiedzeń komisji sejmowych projekt uzupełniono o zapis gwarantujący współpracę lokalnych komisji etycznych z lekarzem weterynarii, który nadzoruje instytucje prowadzące doświadczenia.

Autorzy ustawy położyli duży nacisk na wdrażanie metod alternatywnych, które pozwolą uniknąć wykorzystywania zwierząt do doświadczeń, albo znacznie je ograniczać. Procedury będą wykonywane tylko wówczas, kiedy nie można zastosować alternatywnych metod badawczych. Ustawa nakazuje ograniczyć liczbę zwierząt wykorzystywanych w danej procedurze. Nakłada też wymóg, zgodnie z którym wykorzystywane do badań zwierzęta mają być utrzymywane w warunkach odpowiednich dla ich gatunku, a zastosowane metody badawcze ograniczają do minimum lub eliminują ból, cierpienie i przedłużający się stres.

Na wniosek strony społecznej zapisano zakaz stosowania metod, które uniemożliwiają zwierzętom poddawany procedurom wydawanie głosu (np. przecinania strun głosowych).

Ustawa zawiera zapisy, dzięki którym – zdaniem strony społecznej – polskie prawo lepiej odda ducha dyrektywy. Wydając zgodę na prowadzenie doświadczenia, komisja etyczna

będzie musiała ocenić, czy spodziewane korzyści z doświadczenia są większe niż szkoda dla zwierząt.

Jeśli lekarz weterynarii stwierdzi nieprawidłowości dotyczące wykorzystania zwierząt, może doprowadzić do cofnięcia zgody na przeprowadzenie doświadczenia. O ile niedopatrzona nie zostaną naprawione w wyznaczonym terminie, użytkownik zwierząt (a także ich hodowca lub dostawca) straci pozwolenie na działalność. Zdecydowano również, że organizacje społeczne zajmujące się ochroną zwierząt będą mogły występować w imieniu zwierząt w sądach – np. w sytuacji, kiedy zwierzęta zostaną wykorzystane bez specjalnego zezwolenia, albo kiedy użytkownik – wbrew przepisom – narazi je na niepotrzebny ból, cierpienie lub trwałe uszkodzenie organizmu.

Źródło: [PAP – Nauka w Polsce](#)